

عنوان مقاله:

معرفی، نقد و بررسی نظریه بوروکراسی ماکس وبر

محل انتشار:

ششمین کنفرانس بین المللی مطالعات میان رشته ای علوم بهداشتی، روانشناسی، مدیریت و علوم تربیتی (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

محمد مهدی آزادی - دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

از دیرباز که جامعه های انسانی شکل گرفته اند اداره آنها برای صاحبان خرد و کسانی که به نوعی برای این اداره آمادگی داشته اند مورد توجه بوده است. گاه با زور و زمانی با شیوه های دیگر و مردم سالاری این مهم را انجام داده اند. بطوریکه در کشاکش ورود به عصر صنعتی ماکس وبر آلمانی از جامعه شناسان برجسته درباره بوروکراسی سازمان شروع به تحقیق کرد و بوروکراسی متولد شد. وبر با تحقیقاتی که درباره ی سازمانهای دیوانسالار و سازمانهای جدیدتر سده نوزدهم و بیستم در اروپا انجام داد توانست ویژگی های اصلی سازمان های دیوانسالار را مشخص و معرفی نماید. از نظر وبر بوروکراسی نوعی طرح سازمانی ایده آل است که اختیار قانونی، نظم سلسله مراتبی، عمل کردن بر اساس مستندات و بایگانی ها، جدایی کار از زندگی شخصی، آموزش تخصصی، استخدام کارکنان تمام وقت و پیروی از قوانین را دربرمی گیرد اما امروزه بوروکراسی اغلب به عنوان یک بیماری که سازمان های بزرگ بدان مبتلا هستند، ادراک می شود و کاغذبازی های بی حد و حصر را به ذهن متبادر می سازد. بوروکراسی وبر هرچند از طریق قوانین، استمرار، اطاعت و تقسیم کار، کارایی، ثبات، قابلیت پیش بینی و امنیت شغلی را به دنبال داشت ولی در کنار این کارکردها انتقاداتی نیز برآن وارد بود به هر حال در شناسایی نحوه پیدایش، رشد و آثار مثبت و منفی بوروکراسی در سازمان که گاه تقدیس شده و گاه به پلیدی از آن یاد شده و جهت کنترل سازمانها موثر بوده تحلیل تعاملی بین محیط و بوروکراسی را نایستی نادیده گرفت. چرا که نادیده گرفتن آثار منفی بوروکراسی بصورت سدی در برابر تحولات و پیشرفتهای اجتماعی ظاهر خواهد شد. همه ما هر زمان واژه بوروکراسی را می شنویم پیرو آن نام ماکس وبر به ذهنمان خطور می کند در رهیافت نظریات سنتی مدیریت بی شک وبر به عنوان کسی که برای اولین بار طراحی ساختار سازمان را مطرح کرد نام برده می شود. هدف این تحقیق بررسی و نقد نظریه بوروکراسی ماکس وبر دانشمند آلمانی است. در این نوشتار سعی شده است با تعریفی از بوروکراسی وبر به شرایط و بوم شناسی این نظریه و تحقیقات و انتقاداتی که در این مورد توسط اندیشمندان شکل گرفته پرداخته شود.

کلمات کلیدی:

بوروکراسی، ماکس وبر، سازمان، رسمی بودن.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1574631>

